

Vad vet vi om återhämtning?

Ulla-Karin Schön

ullakarin.schon@socarb.su.se

211008

CHIME: En syntetisering av den internationella återhämtningsforskningen (personal recovery)

Connectedness: Känna samhörighet med andra och vara en del av samhället

Hope: Känna hopp och optimism om framtiden

Identity: Återuppbygga positiva och sociala identiteter (hantera stigma och diskriminering)

Meaning: Att hitta en mening och ett syfte med sitt liv

Empowerment: Att känna kontroll och inflytande över sitt liv

(Leamy, et al. 2011; Price-Robertson et al. 2017)

Fyra grundkomponenter i en återhämtningsorienterad praktik

1. Främja medborgarskap; tydliggöra brukarens rättigheter, sociala integration och en meningsfull sysselsättning/arbete

2. Organisatoriskt engagemang; ge företräde åt människors behov snarare än tjänsternas utformning

3. Stödja personligt definierad återhämtning; individualitet -informerade val, fokus på styrkor och en helhetssyn -dvs olika livsområden såsom fysisk och psykisk hälsa, sociala och relationella faktorer

4. Goda arbetsrelationer; en relation som uppmuntrar partnerskap och främjar hopp

(Le Boutiller 2011; Davidson 2017; Strand et al. 2020)

Återhämtning 2.0

” I dag tog jag litiumprov, nästa vecka det årliga läkarsamtalet i öppenvården. Sitta i ett väntrum som är maximalt otrevligt med avskalade väggar och stolar längs varsin långvägg. Tidningarna är gamla, Paolo Robertos bästa tips för italiensk mat. Dörren till läkarna är låst och de kommer en stund efter utsatt tid och ropar upp oss med namn. Boskap. Man gör allt för att skilja mellan de friska och fräsiga i personalen, och oss i väntrummet. Det är inte konstigt om folk skiter i alltsammans. Bara ledsnar. Och aldrig någon nyhet eller forskning kring våra problem, någon vetenskaplig vinkel, inget nytt. Det är slött. Det står stilla.”

(Intervju 7, 210929)

Återhämtning 2.0?

- Vilar på ett starkt empiriskt material
- Stödja det individuella
T ex: Delat beslutsfattande, CM, SE-IPS, Peer Support.
- Och det strukturella
T ex: Stigma arbete, en inkluderande arbetsmarknad, en flexibel utbildning.
Fungerande bostadsmarknad och stabilitet i försörjningen
- "Återhämtningskompetens" hos personal och tilltro till brukaren
- Implementering av de återhämtningsinriktade insatser som finns idag

Tack för
uppmärksamheten

Ullakarin.schon@socarb.su.se

